

Persbericht

PB11-081
22 december 2011
9.30 uur

Banengroei stagneert

- Meer banen bij handel, vervoer en horeca.
- Minder banen bij openbaar bestuur
- Loonstijging lager dan inflatie

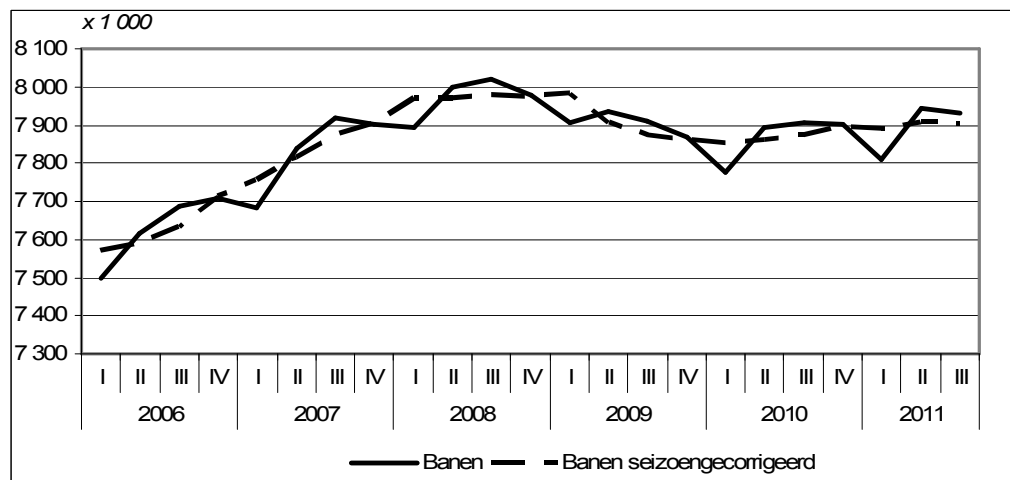
In het derde kwartaal van 2011 waren er 28 duizend banen van werknemers meer dan in hetzelfde kwartaal van 2010. Dit is een bescheiden stijging van 0,3 procent. De banengroei was het grootst in de bedrijfstak handel, vervoer en horeca met 32 duizend banen.

Er zijn ook bedrijfstakken waar het aantal banen gekrompen is. Vergeleken met een jaar eerder was de krimp met 15 duizend banen het grootst bij het openbaar bestuur, gevolgd door de industrie en de bouw. Na correctie voor seizoeninvloeden is het aantal banen in het derde kwartaal 7 duizend lager dan in het tweede kwartaal van 2011.

De lonen per arbeidsjaar waren in het derde kwartaal van dit jaar 1,3 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Deze bescheiden stijging ligt ruim onder de inflatie van 2,6 procent. De financiële dienstverlening had met 3,8 procent de grootste loonstijging.

De loonkostenstijging van 1,5 procent was iets hoger dan de loonstijging. Dit komt doordat de stijging van de werkgeverspremies voor werkloosheid en zorgverzekeringen iets groter was dan de premiedaling voor arbeidsongeschiktheid.

Banen van werknemers

Bron: CBS

Technische toelichting

Beëindiging afzonderlijk persbericht banen en lonen

Dit is het laatste afzonderlijke persbericht over de kwartaalontwikkeling van het aantal banen en lonen. De informatie over de ontwikkeling van het aantal banen naar bedrijfstak wordt opgenomen in het persbericht over de eerste raming van de economische groei. Het eerstvolgende persbericht economische groei, over het vierde kwartaal 2011, komt uit op 15 februari 2012.

Achtergrondinformatie over de ramingen

Net als bij de economische groei worden ook van banen en lonen meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd over een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* van de banenontwikkeling wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd in het persbericht economische groei en banen. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komt informatie over de ontwikkeling van de beloning van werknemers beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed.

De kwartaalgegevens worden eenmaal per jaar in juni geïkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt. Deze herijkte gegevens worden gepubliceerd bij het beschikbaar komen van de gegevens over banen en lonen over het eerste kwartaal.

Bronnen en definities

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen die deel uitmaken van de Nationale rekeningen. Bij het samenstellen van de Arbeidsrekeningen worden diverse bronnen met arbeidsgegevens geïntegreerd tot een samenhangend stelsel.

De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar.

Het arbeidsvolume is berekend in arbeidsjaren. Daarbij worden alle (deeltijd)banen omgerekend naar voltijdbanen. Twee halve banen leveren samen dus één arbeidsjaar op. Arbeidsjaar en voltijdbaan worden hier gebruikt als synoniemen.

De gegevens over loonkosten in dit persbericht zijn gebaseerd op de beloning van werknemers volgens de Nationale rekeningen. De beloning omvat twee hoofdcomponenten: lonen enerzijds en sociale premies die de werkgever betaalt anderzijds. De post lonen omvat naast het bruto loon in geld ook loon in natura en onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer). De sociale premies omvatten de werkgeversbijdragen voor onder meer werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, zorgverzekering en pensioen.

Een bijzondere vorm van loonkosten zijn de betalingen aan werknemers voor niet-gewerkte uren in verband met ziekte en/of weerverlet. Deze betalingen worden op grond van de richtlijnen van het Europese systeem van rekeningen tot de sociale premies gerekend.

Op grond van dezelfde richtlijnen zijn loonkostensubsidies en afdrachtverminderingen niet in mindering gebracht op de beloning van werknemers volgens de Nationale Rekeningen. Voorbeelden zijn de werktijdverkortingsregeling en de regeling deeltijd-WW van het Ministerie van SZW.

Extra werkgeversbijdragen aan pensioenen die verband houden met de dekkingsgraad van ondernemingspensioenfondsen, worden niet tot de beloning van werknemers gerekend, maar als kapitaaloverdracht van de betreffende onderneming aan haar (ondernemings-)pensioenfonds. Extra werkgeverslasten aan pensioenen voor bedrijven die onder een bedrijfstakpensioenregeling vallen, worden echter wel tot de beloning van werknemers gerekend.

Seizoengecorrigeerde gegevens

Normale praktijk is dat mutaties worden berekend ten opzichte van het vergelijkbare kwartaal van het voorafgaande jaar. Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de conjuncturele stand van zaken wordt het aantal banen ook ten opzichte van het voorgaande kwartaal berekend. Hierbij wordt gecorrigeerd voor seizoeneffecten. Bij het uitkomen van nieuwe kwartaalcijfers wordt deze seizoencorrectie steeds opnieuw doorgerekend. Dit leidt doorgaans tot geringe bijstellingen van eerder geraamde cijfers, incidenteel tot meer substantiële bijstellingen.

Tabel 1. Banen van werknemers naar economische activiteit

	2009	2010	2010		2011		
			III	IV	I	II	III #
<i>1000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	110	109	120	105	101	110	119
Industrie 1)	906	884	879	878	883	878	873
Bouwnijverheid	393	381	380	378	370	373	374
Handel, vervoer en horeca	1 992	1 988	2 004	2 000	1 978	2 021	2 036
Informatie en communicatie	247	240	238	242	241	243	241
Financiële dienstverlening	278	264	262	260	262	261	257
Verhuur en handel van onroerend goed	74	71	69	73	71	72	68
Zakelijke dienstverlening	1 337	1 300	1 332	1 313	1 269	1 326	1 342
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	527	535	531	531	531	527	516
Onderwijs	509	513	502	513	517	517	497
Gezondheids- en welzijnszorg	1 259	1 311	1 316	1 332	1 320	1 342	1 339
Cultuur, recreatie, overige diensten	273	274	273	278	267	274	270
Totaal	7 905	7 870	7 905	7 903	7 810	7 945	7 933
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	-2,5	-0,4	-1,5	1,9	0,0	0,2	-0,6
Industrie 1)	-2,7	-2,4	-2,0	-1,2	-1,3	-1,0	-0,7
Bouwnijverheid	-2,4	-3,0	-2,9	-2,0	-3,6	-2,4	-1,5
Handel, vervoer en horeca	-0,8	-0,2	0,2	1,0	1,1	1,6	1,6
Informatie en communicatie	-2,1	-3,1	-2,6	-0,5	0,3	1,4	1,3
Financiële dienstverlening	-1,2	-5,1	-5,2	-4,4	-2,3	-1,9	-1,6
Verhuur en handel van onroerend goed	1,2	-3,3	-3,2	-2,2	0,7	-0,3	-1,6
Zakelijke dienstverlening	-4,2	-2,8	-1,2	-0,2	1,7	1,6	0,7
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	2,3	1,5	1,1	0,0	-1,4	-2,2	-2,9
Onderwijs	1,2	0,8	0,4	0,2	-0,4	-0,4	-0,9
Gezondheids- en welzijnszorg	2,7	4,2	4,2	3,7	2,7	2,3	1,8
Cultuur, recreatie, overige diensten	0,9	0,2	0,3	0,3	-1,3	0,0	-0,9
Totaal	-0,8	-0,4	0,0	0,5	0,4	0,6	0,3

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning, energievoorziening, waterbedrijven en afvalbeheer.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar economische activiteit, seizoengecorrigeerd #

	2009	2010	2010		2011		
			III	IV	I	II	III
<i>1000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	110	109	108	110	110	109	107
Industrie 1)	906	884	881	880	881	875	875
Bouwnijverheid	393	381	378	377	373	372	372
Handel, vervoer en horeca	1 992	1 988	1 990	1 999	2 000	2 015	2 022
Informatie en communicatie	247	240	239	241	241	242	243
Financiële dienstverlening	278	264	262	261	262	259	258
Verhuur en handel van onroerend goed	74	71	71	71	71	71	70
Zakelijke dienstverlening	1 337	1 300	1 304	1 307	1 311	1 318	1 314
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	527	535	534	533	529	525	519
Onderwijs	509	513	513	512	512	512	508
Gezondheids- en welzijnszorg	1 259	1 311	1 317	1 326	1 329	1 337	1 341
Cultuur, recreatie, overige diensten	273	274	274	274	271	273	272
Totaal	7905	7870	7872	7892	7889	7908	7901
<i>%-verandering t.o.v. voorgaande periode</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	-2,5	-0,4	-1,3	1,9	0,0	-0,5	-1,9
Industrie 1)	-2,7	-2,4	-0,4	-0,1	0,2	-0,7	-0,1
Bouwnijverheid	-2,4	-3,0	-0,8	-0,4	-1,0	-0,3	0,1
Handel, vervoer en horeca	-0,8	-0,2	0,4	0,4	0,0	0,7	0,4
Informatie en communicatie	-2,1	-3,1	0,2	0,7	-0,1	0,5	0,2
Financiële dienstverlening	-1,2	-5,1	-0,7	-0,5	0,3	-1,0	-0,5
Verhuur en handel van onroerend goed	1,2	-3,3	-0,1	0,0	-0,4	0,1	-1,2
Zakelijke dienstverlening	-4,2	-2,8	0,4	0,3	0,3	0,6	-0,3
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	2,3	1,5	-0,4	-0,3	-0,8	-0,8	-1,0
Onderwijs	1,2	0,8	-0,3	0,0	0,0	-0,1	-0,7
Gezondheids- en welzijnszorg	2,7	4,2	0,8	0,7	0,3	0,5	0,3
Cultuur, recreatie, overige diensten	0,9	0,2	0,4	0,1	-1,4	0,8	-0,5
Totaal	-0,8	-0,4	0,1	0,3	0,0	0,2	-0,1

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning, energievoorziening, waterbedrijven en afvalbeheer.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar economische activiteit

	2009	2010	2010		2011		
			III	IV	I	II	III #
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	-0,6	-0,5	-1,5	1,8	0,1	0,3	-0,6
Industrie 1)	-2,7	-2,4	-2,0	-1,3	-1,3	-1,0	-0,7
Bouwnijverheid	-2,3	-3,1	-3,0	-2,1	-3,6	-2,4	-1,5
Handel, vervoer en horeca	-1,8	-0,5	0,0	0,8	0,9	1,4	1,4
Informatie en communicatie	-2,2	-2,9	-2,5	-0,4	0,3	1,4	1,4
Financiële dienstverlening	-0,9	-4,7	-4,8	-4,0	-2,3	-1,8	-1,6
Verhuur en handel van onroerend goed	0,7	-3,0	-2,9	-1,9	0,7	-0,3	-1,6
Zakelijke dienstverlening	-4,8	-2,9	-1,5	-0,5	1,5	1,4	0,6
Overheid en zorg	2,1	2,5	2,3	1,7	0,8	0,4	-0,1
Cultuur, recreatie, overige diensten	1,0	0,1	0,1	0,2	-1,6	-0,2	-1,2
Totaal	-1,2	-0,7	-0,4	0,1	0,1	0,4	0,1

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning, energievoorziening, waterbedrijven en afvalbeheer.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4. Lonen en salarissen per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2009	2010	2010		2011		
			III	IV	I	II	III
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	1,8	3,2	4,0	5,8	2,8	1,6	3,2
Industrie 1)	1,8	1,7	1,8	1,7	4,0	1,3	1,6
Bouwnijverheid	3,1	0,5	1,2	-0,2	4,0	1,6	1,0
Handel, vervoer en horeca	2,4	0,7	1,2	1,1	1,9	1,3	1,0
Informatie en communicatie	2,2	1,1	2,0	2,7	2,2	0,3	0,6
Financiële dienstverlening	0,2	2,4	2,6	1,5	3,7	3,1	3,8
Verhuur en handel van onroerend goed	1,0	1,0	2,4	-0,6	0,4	0,6	1,5
Zakelijke dienstverlening	3,0	1,2	1,7	1,6	4,2	2,1	1,8
Overheid en zorg	3,2	1,1	0,4	2,4	0,7	0,6	0,9
Cultuur, recreatie, overige diensten	3,0	1,5	1,0	2,1	2,3	1,5	1,5
Totaal	2,5	1,0	1,2	1,6	2,4	1,2	1,3

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning, energievoorziening, waterbedrijven en afvalbeheer.

Bron: CBS

Tabel 5. Loonkosten per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2009	2010	2010		2011		
			III	IV	I	II	III
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	3,1	3,7	4,5	6,4	2,9	2,1	3,5
Industrie 1)	1,7	2,0	2,1	2,0	4,1	1,4	1,8
Bouwnijverheid	2,4	0,9	1,5	0,2	3,7	1,9	1,2
Handel, vervoer en horeca	2,0	1,2	1,6	1,5	2,0	1,6	1,3
Informatie en communicatie	2,9	1,9	2,8	3,5	2,4	0,6	0,8
Financiële dienstverlening	1,2	4,0	4,1	3,1	4,1	3,6	4,3
Verhuur en handel van onroerend goed	1,2	1,4	2,8	-0,1	0,7	1,0	1,8
Zakelijke dienstverlening	3,0	1,5	2,1	1,9	4,5	2,4	2,1
Overheid en zorg	3,3	0,9	0,2	2,2	0,8	0,7	1,1
Cultuur, recreatie, overige diensten	2,9	1,8	1,2	2,4	2,5	1,8	1,8
Totaal	2,5	1,4	1,5	1,9	2,5	1,4	1,5

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning, energievoorziening, waterbedrijven en afvalbeheer.

Bron: CBS